

הלכות טהרה

Hilchos Niddah
Gemara, Rishonim,
Shulchan Aruch, Acharonim

Niddah and Zivah

Source

Din of the Niddah

וְאִשָּׁה כִּי תִהְיֶה זֹבָה, דָּם יִהְיֶה זֹבָה בְּבִשְׂרָהּ. שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה בְּנִדְתָּהּ, וְכֹל הַנִּגָּע בָּהּ יִטְמָא עַד הָעֶרֶב.

For a Niddah to toivel

1

Stopped bleeding

2

Seven days since start of bleeding
(even if she bled throughout)

Niddah

שבת Saturday	שישי Friday	חמישי Thursday	רביעי Wednesday	שלישי Tuesday	שני Monday	ראשון Sunday
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כח	כז	כו	כה	כד	כג	כב
						כ
					ל	כט

Days of Niddah and Zivah

Source

Din of the Zavah

וְאִשָּׁה כִּי יִזְוֵב זֹבֵב דָּמָה יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֵת נִדְתָּהּ אוֹ כִּי־תִזְוֵב עַל נִדְתָּהּ, כָּל־יָמֵי זֹבֵב טְמֵאתָהּ כִּי־יָמֵי נִדְתָּהּ תִּהְיֶה טְמֵאהָּ הוּא. וְאִם טָהָרָה מִזִּזְבָּה וְסִפְרָה לָּהּ שִׁבְעַת יָמִים וְאַחֲרַיִךְ תִּטְהָר.

For Zavah to toivel

Zavah Ketanah – 1 clean day

Zavah Gedolah – 7 clean days

Days of Niddah and Zivah

Source

Din of the Zavah

Zavah Ketanah

שבת Shabbos	שישי Fri	חמישי Thu	רביעי Wed	שלישי Tue	שני Mon	ראשון Sun
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כה	כז	כו	כה	כד	כג	כב
	ל	כט				

Zavah Gedolah

שבת Shabbos	שישי Fri	חמישי Thu	רביעי Wed	שלישי Tue	שני Mon	ראשון Sun
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כה	כז	כו	כה	כד	כג	כב
	ל	כט				

Days of Niddah and Zivah

11 days between Niddah – Rambam

יו אחד עשר יום שבין נדה לנדה הלכה למשה מסיני

Rambam

Niddah and Zivah days are a continuous cycle of 7-11-7-11

No connection to her menstrual cycle and when she actually sees

Only birth resets this cycle

שבת Shabbos	שישי Fri	חמישי Thu	רביעי Wed	שלישי Tue	שני Mon	ראשון Sun
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כח	כז	כו	כה	כד	כג	כב
ה	ד	ג	ב	א	ל	כט
יב	יא	י	ט	ח	ז	ו
יט	יח	יז	טז	טו	יד	יג
כו	כה	כד	כג	כב	כא	כ
				ל	כט	כה
						כז

Days of Niddah and Zivah

11 days between Niddah – Rashi & Ramban

וּבְיוֹם אֶחָד עָשָׂר יוֹם שְׁבִיַּן נִדָּה לְנִדָּה הַלְכָה לְמִשְׁהָ מִסִּינִי

Rashi & Ramban

Zivah days start after Niddah days
in which she saw

After 11 Zivah days, whenever she sees next,
the 7 Niddah days will start.

שבת Shabbos	שישי Fri	חמישי Thu	רביעי Wed	שלישי Tue	שני Mon	ראשון Sun
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כח	כז	כו	כה	כד	כג	כב
ה	ד	ג	ב	א	ל	כט
יב	יא	י	ט	ח	ז	ו
יט	יח	יז	טז	טו	יד	יג
כו	כה	כד	כג	כב	כא	כ
			ל	כט	כה	כז

Days of Niddah and Zivah

11 days between Niddah – Practical Difference

Saw on Rosh Chodesh, and on 26th

Rambam

Saw in Zivah day
Needs clean days

שבת Shabbos	שישי Fri	חמישי Thu	רביעי Wed	שלישי Tue	שני Mon	ראשון Sun
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כח	כז	כו	כה	כד	כג	כב
ה	ד	ג	ב	א	ל	כט
יב	יא	י	ט	ח	ז	ו
יט	יח	יז	טז	טו	יד	יג

Days of Niddah and Zivah

11 days between Niddah – Practical Difference

Saw on Rosh Chodesh, and on 26th

Ramban

Saw in Niddah days

Counts 7 and *toivels*

שבת Shabbos	שישי Fri	חמישי Thu	רביעי Wed	שלישי Tue	שני Mon	ראשון Sun
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כח	כז	כו	כה	כד	כג	כב
ה	ד	ג	ב	א	ל	כט
יב	יא	י	ט	ח	ז	ו
יט	יח	יז	טז	טו	יד	יג

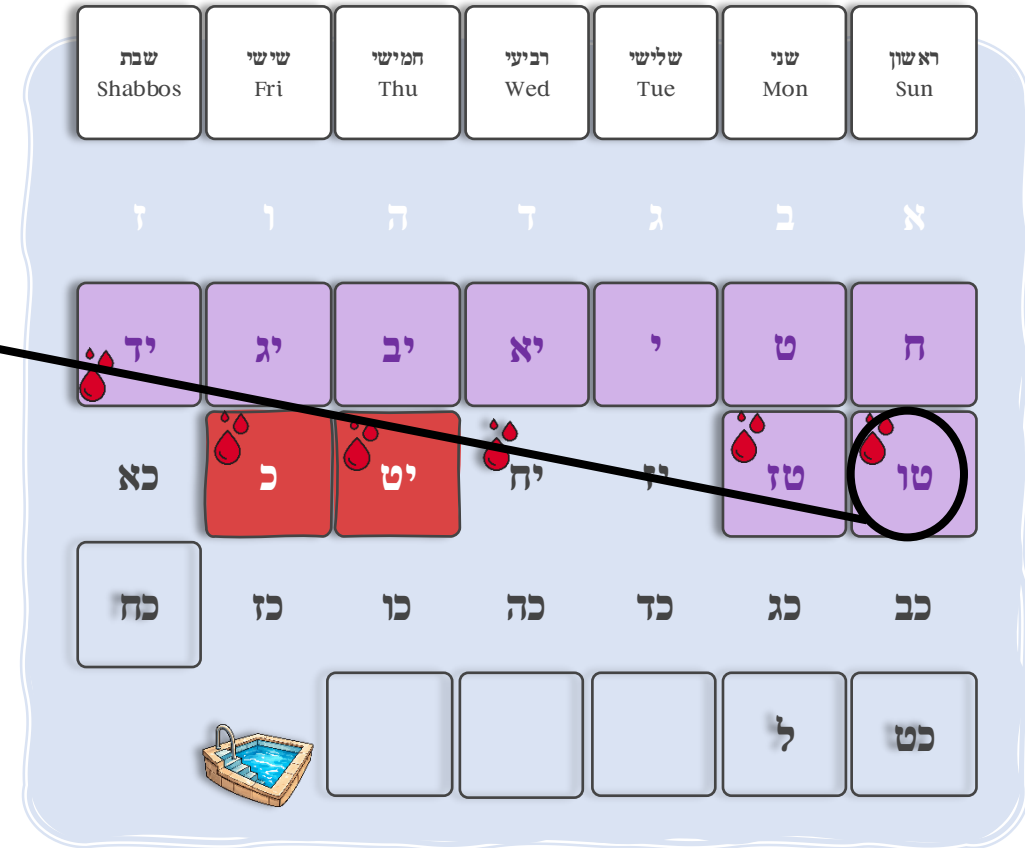
Days of Niddah and Zivah

Invalidating Shiva Nekiim - Rambam

Ramban

Any blood that's seen
cancels the count

After she stops bleeding,
she begins a new count

Days of Niddah and Zivah

Invalidating Shiva Nekiim – Practical Difference

Saw on 1 Nissan, and 16, 17, 18, and 21

Ramban

Blood on 21
invalidates her count

Starts over

שבת Shabbos	שישי Fri	חמישי Thu	רביעי Wed	שלישי Tue	שני Mon	ראשון Sun
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כה	כז	כו	כה	כד	כג	כב
ה	ד	ג	ב	א	ל	כט
יב	יא	י	ט	ח	ז	ו
יט	יח	יז	טז	טו	יד	יג

Days of Niddah and Zivah

Invalidating Shiva Nekiim – Practical Difference

Saw on 1 Nissan, and 16, 17, 18, and 21

Rambam

Blood on 21
is during *niddah* days

Counts 5 more days and *toivels*

Also according to the Rambam, she needs
to wait 7 days from 21 Nissan,
because she became Niddah

Shomeres Yom Keneged Yom

Counting 1 clean day

Sees blood during *zivah* days

If she saw for 1 or 2 days
Observes 1 clean day and *toivels*

Min HaTorah

Can *toivel* on that day and be intimate

Gezeira

Cannot be intimate that day
She might see blood, revealing
that she's still a *zavah*

Cannot *toivel* that day, lest she be intimate

שבת Shabbos	שישי Fri	חמישי Thu	רביעי Wed	שלישי Tue	שני Mon	ראשון Sun	
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח	
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו	
כה	כד	כג	כה	כד	כג	כב	
						ל	כט

Zavah Ketanah

דטבלה ביום של אחריו ושמשה ה"ז תרבות
רעה ומגען ובעילתן תלויין:

Shomeres Yom Keneged Yom

Saw on the last Zivah day

If she saw blood on the 11th Zivah day (the last day)

Beis Shammai

Needs to observe 1 clean day, like any blood during Zivah

Beis Hillel

Min haTorah no observation
Because observation is only during Zivah days

Gezeira derabonon to observe the 12th
Can *toivel* in the morning, but intimacy is forbidden

Some understand that intimacy is permitted, because even if she were to see blood there is no *issur min haTorah*

שבת Shabbos	שישי Fri	חמישי Thu	רביעי Wed	שלישי Tue	שני Mon	ראשון Sun
ז 1	ו 2	ה 3	ד 4	ג 5	ב 6	א 7
יז 8	יג 9	יב 10	יא 11	י 12	ט 13	ח 14
כא	כ	יט	יח	יז 15	טז 16	טו 17
כח	כז	כו	כה	כד	כג	כב
					ל	כט

Shomeres Yom Keneged Yom

Saw on the 10th Zivah day

Halacha follows Beis Hillel – Re'iyah on the last day needs no observation *min haTorah*

- If she sees on the 10th day, what's the *halacha* -

Rabbi Yochanan

Needs to observe one day

Because it is during *zivah* days

Reish Lakish

Min haTorah no observation

Because she cannot become a *zavah gedolah*

שבת Shabbos	שישי Fri	חמישי The	רביעי Wed	שלישי Tue	שני Mon	ראשון Sun
ז 1	ו	ה	ד	ג	ב	א
י"ד 8	יג 7	יב 6	יא 5	י 4	ט 3	ח 2
ט"ז	טז	ט"ו	י"ד	י"ג 11	ט"ב 10	ט"א 9
כ"ה	כ"ד	כ"ג	כ"ב	כ"א	כ	כ"ז
Rabbi Yochanan					ל	כ"ט

Halacha follows Rabbi Yochanan

Shomeres Yom Keneged Yom

Saw on the 10th and 11th day

**Halacha follows Rabbi Yochanan:
if she sees on the 10th, she needs to observe the 11th**

- If she saw on the 10th and the 11th, what's the *halacha* -

Some say

Min haTorah no observation

Because the observation day
is not a *zivah* day

Some say

Needs to observe 1 day min
haTorah

Because she saw on the 10th,
which needs observation

שבת Shabbos	שישי Friday	חמישי Thursday	רביעי Wed	שלישי Tuesday	שני Monday	ראשון Sun
ז 1	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד 8	יג 7	יב 6	יא 5	י 4	ט 3	ח 2
כא	כ	יט	?	יז 11	טז 10	טו 9
כה	כד	כו	כה	כד	כג	כב
					ל	כט

Miderabonon, She Must Count 7 Clean Days for Every Re'iyah

Introduction

Min
HaTorah

Sat	Fri	Thu	Wed	Tue	Mon	Sun
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כה	כד	כג	כב	כא	כ	כט
Niddah					ל	כט

Sat	Fri	Thu	Wed	Tue	Mon	Sun
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כה	כד	כג	כב	כא	כ	כט
Zavah Ketanah					ל	כט

Sat	Fri	Thu	Wed	Tue	Mon	Sun
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כה	כד	כג	כב	כא	כ	כט
Zavah Gedolah					ל	כט

Takanah

Needs *shiva nekiim* on any sighting of blood

Reasons

1

Because of *chumra* to consider all red blood *tamei*, this ruins the calculations

2

Perhaps women will not know if they're in *niddah* or *zivah* days

Miderabonon, She Must Count 7 Clean Days for Every Re'iyah

Rebbi's Takanah

Saw for 1 day ,
needs 6 *nekiim*

Perhaps it was
during *niddah* days

Saw for 2 days, needs 6 *nekiim*

Rashi: perhaps 1st day
was *zivah* day

Rif: perhaps 1st day was
tahor blood

The Rif is also concerned with confusion between *niddah* and *zivah* days. According to him, the confusion starts because we consider *tahor* blood to be *tamei*.

Saw for 3 days,
needs 7 *nekiim*

Perhaps it was
during *zivah* days

שבת Shabbos	שישי Friday	חמישי Thursday	רביעי Wed	שלישי Tuesday	שני Monday	ראשון Sunday	
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	
5	4	3	2	1	1	א	
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח	
8	7	6	5		7	6	
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו	
				11	10	9	
כה	כד	כג	כב	כא	כ	כ	
ראתה שני ימים						ל	כט

אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר רב התקין
רבי *בשדות ראתה יום אחד תשב ששה
והוא שנים תשב ששה והן שלשה תשב
שבעה נקיים

Miderabonon, She Must Count 7 Clean Days for Every Re'iyah

Chumra of Bnos Yisroel

אמר ר' זירא ״בנות ישראל״ החמירו על עצמן שאפילו
 רואות טפת דם כחרדל יושבות עליה שבעה נקיים

Reasons for the *chumra*:

1

Because sometimes even drops of blood
 require *shiva nekiim* –
 when it interrupted a *shiva nekiim*

2

A woman might see for two days without realizing
 Then she'll see one more day – and need *shiva nekiim*

שבת Shabbos	שישי Friday	חמישי Thursday	רביעי Wed	שלישי Tuesday	שני Monday	ראשון Sunday
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
יד	יג	יב	יא	י	ט	ח
7	6	5	4		2	1
כא	כ	יט	יח	יז	טז	טו
כה	כד	כג	כב	כא	כ	כט
ראתה שני ימים					ל	כט

Miderabonon, She Must Count 7 Clean Days for Every Re'iyah

Explaining the Tur

The Tur writes (about this *chumra*)

We're concerned she'll see *tahor* blood for 6 days,
and only on the 7th day *tamei* blood
And she thinks she can *toivel* immediately

So they considered all red blood to be *tamei*

Further concerned for confusion regarding
days of *niddah* and zivah

So count *shiva nekiim* for all blood

It seems from the Tur that

They considered all red blood to
be *tamei* as a solution to her
thinking she's on her 7th day
when she's really on her first

But this *chumra* only increases
the mix-up of the days!

Miderabonon, She Must Count 7 Clean Days for Every Re'iyah

Explaining the Tur

Bach's Answer

Change Tur's wording to
“**and** perhaps a woman will see during her niddah days.”

And this
is what
he's
saying:

Two concerns:

1

Might mistake *tamei* blood to be *tahor*

2

Might think she's on her 7th
day when she's on her 1st

1

All red blood is *tamei*

2

Every drop of blood needs
shiva nekiim

Miderabonon, She Must Count 7 Clean Days for Every Re'iyah

Explaining the Tur

Taz's Answer

Places *chumra* about considering red blood *tamei* after “concern lest they err with a *kareis* prohibition.”

So there are 3 stages of *chumros*:

1

All red blood is *tamei*

Lest they permit
tamei blood

2

6 *nekiim* after
every blood sighting

Lest they lose track of the days

3

7 *nekiim* on every drop of blood

Lest they confuse
the different kinds of *nekiim*